

Anteckningar – arbetsgrupp UBit 2024-10-08

Möte via MS Teams

Deltagande	
Eric Åkerlund	VGR
Christian Bohlin	VGR
Anders Kopp	Göteborgsregionen, via Teams
Lars Carlén	Fyrbodalsregionen
Per Kronberg	Skaraborgsregionen
Susanne Borssén Josefsson	Boråsregionen
Bengt Ericson	Coompanion
Camilla Johansson	Hela Sverige Ska Leva
Mikael Carlsson Kerstell	Byanätsforum (fm)
Adjungerade	
Martin Gedda	Netwest
Tom Nordal	Netwest
Thomas Björkstål	Netwest (punkt x)
Mats Devert	Mitti konsult, punkt x
Raoul Luft	VGR
Micael Karlsson	VGR

Agenda

09:30 - 09:40	Incheckning
09:40 - 10:00	SD-WAN lösningar till kommunerna. Christian Bohlin, Micael Karlsson
10:00 - 10:30	Datahallar utredning. Christian Bohlin
10:30 - 11:00	Redovisning av aktuellt inom Västlänk och Netwest. Martin Gedda, Tom Nordal
11:00 - 11:30	Regionalt Nät, Mats Devert
11:30 - 12:00	Bordet runt
13:00 - 13:30	Bredband på tåg, Raoul Luft
13:30 - 14:00	Utskick till kommunerna om nedsläckning av 2G o 3G. Lars Carlén
14:10 - 14:30	Rapport från webinarium Fyrbodol 2 september, Lars Carlén
14:30 - 15:00	Starlink som alternativ till mobilkommunikation vid krislägen, Per Kronberg
15:00 - 15:15	Inplacering samhällsmaster. Thomas Björkstål
15:15 - 15:30	Infomöte för fiberföreningar om PTS enkät till bredbandskartläggningen, Mikael C-K

Anteckningar

- SD-WAN-lösningar till kommunerna. Micael Karlsson och Christian Bohlin
 - Micael presenterade ett säkert kommunikationssätt mellan VGR och kommunerna som bygger på VGR:s eget nätkoncept. Finns det intresse från kommunerna att etablera ett säkert krypterat nät för digitala tjänster? Det kan till exempel nyttjas som ett kostnadseffektivt alternativ till Sjunet till nya verksamhetslokaler där kommunerna inte har egen fiber.
 - Frågan diskuterades i förhållande till kommunernas avtal med Inera och vilken möjlighet som finns att nå de tjänster som finns där. Även frågan om rådighet för kommunikationen togs upp.
 - Slutsatsen blev att detta behöver presenteras till en bredare grupp via ett separat webinarium där alla kommunalförbund är med. Christian och Eric tar detta vidare och planerar för ett webinarium.
- Datahallar. Christian Bohlin
 - Christian arbetar med en plan för datacenter för VGR och kommunerna. Arbetet har pågått under en längre period. En viktig fråga i sammanhanget är vilken säkerhetsnivå och vilken rådighet regionerna och kommunerna kräver av en datahall. Det finns många aspekter som är viktiga här, det handlar inte bara om datakraft och inplacering.
 - Det finns ett intresse från kommunerna att jobba vidare för att hitta alternativa lösningar. Christian jobbar vidare med frågan och återkommer i frågan.
- Aktuellt från Netwest och Västlänk. Martin Gedda och Tom Nordal.
 - Västlänk:
 - Västlänk jobbar med samordning och samverkan i branschen. Det är stort fokus på det just nu eftersom många energibolagsägda stadsnät har ekonomiska utmaningar.
 - Robusthet och säkerhet i näten är aktuella frågor för många och det finns också bidrag från PTS som styr mot detta.
 - Flera nya medlemmar är på gång. Just nu har Västlänk 23 medlemmar i 33 kommuner.
 - Västlänk vill synliggöra stadsnäten för framtiden. Det finns en ny film på Västlänks webbsida och det är ytterligare en är på gång. [Titta på filmen här](#). Se även separat presentation.
 - Netwest:
 - Netwest hade en samverkansträff i Alingsås den 26 september. Fokus var på samverkan, presentation av aktuella projekt och utvecklingsportfölj liksom samverkansinitiativ. Fiberföreningar är inbjudna på samma sätt som stadsnät till möten och verksamhet.
 - Netwest är ett affärsnav och samverkansnav som stöder stadsnätens verksamhet och utveckling inte minst med tanke på kommande krav från myndigheter och EU.
 - Martin presenterade verksamheten och affärsutvecklingen, se separat presentation.

- Projekt Regionalt nät. Mats Devert
 - Mats rapporterade av läget för projektet. Arbetet går huvudsakligen som planerat, men det är lite trögt på en del håll.
- Bordet runt (urval av frågor som togs upp)
 - Lars Carlén
 - Den regionala IoT-upphandlingen är nu tilldelad och parterna går vidare med att implementera lösningen.
 - PTS är på gång med bredbandsstöd för mobiltäckning. Vad innebär det? Vi följer frågan och tar upp den igen när vi vet mer.
 - Eric
 - Eric går i pension i maj 2025. Rekrytering av en ersättare är på gång.
 - Susanne
 - Susanne tycker att flera av fiberföreningarna inte jobbar tillräckligt aktivt med efteranslutningar. Det borde vara "anslutningsplikt" i nätägarnas verksamhetsområden. Enligt Mikael jobbar fiberföreningarna väldigt olika med detta. Många gör det bra, men inte alla. I flera fall tar fiberföreningarna väldigt mycket betalt av de som kommer efter. Man kan diskutera om detta är rimligt eller inte.
 - Hur hanterar vi de operatörer som har fått stöd, men inte gjort något? Detta regleras av PTS, men det tar tid.
 - Mikael
 - Det är svårt att motivera fiberföreningarna att söka PTS-stöd. De tycker att det är för krångligt och mycket jobb för lite pengar. Många behöver hjälp och har fått det av Byanätsforum.
 - Byanätsforum jobbar med att planera sin framtid. De tar fram en ny vision och ett nytt sätt att arbeta. De vill också ha med fler fiberföreningar som medlemmar.
 - En ny föreningsförsäkring upphandlas. Tidigare hade Fibersamverkan en sådan, men den löper ut nu. Byanätsforum tar över.
 - Bengt
 - Coompanion har viss osäkerhet om framtida finansiering, men jobbar på som tidigare med rådgivning och utbildning.
 - En ny lagstiftning är på gång som kräver att ekonomiska föreningar ska lämna in en årsredovisning.
 - Christian
 - VGR upphandlar ett regionalt avtal för trygghetslarm för sin egen och kommunernas verksamhet, det ska tilldelas om några veckor.
- Bredbandstäckning på tåg. Raoul Luft
 - Raoul presenterade vad som hänt i projektet sedan sist. Vi har pratat med många olika aktörer, operatörer och tågföretag.
 - En viktig fråga är hur mobiloperatörerna prioriterar sin utbyggnad. Vi måste ha en samsyn med dem och vår ambition är att få till ett samarbete när det gäller signalens kvalitet utanför tåget.

- Vi tittar tillsammans med andra regioner på problemen eftersom de är desamma för oss alla. Det har också varit ett gemensamt forum om detta med PTS och SKR.
- Det finns ett antal olika frågeställningar till Trafikverket.
 - Mätning av faktisk mobiltäckning.
 - Hur hantera täckning i tunnlar och skärningar? Det nuvarande arbetet går alldeles för långsamt.
 - Västlänken-projektet. Det är inte säkert att det finns en lösning klar när Västlänken tas i drift.
- Raoul ska vara klar med slutrapporten 31/10.
- Utskick till kommunerna om kommande teknikskifte. Lars Carlén
 - Lars, Anders och Eric har träffats några gånger för att skriva ett utskick till kommunerna. Det gick ut i fredags (24-10-04).
 - Det är inte bara abonnemangen byts ut, utan även lösningar för mobil inomhustäckning. Det kan bli väldigt kostsamt. VGR jobbar ihop med SKR i frågan.
 - Eric publicerar brevet på UBit-gruppens webbsida. Då kompletterar vi med en kort text om problemet med inomhustäckning. Lars och Christian Bohlin hjälps åt att formulera det.
 - BHU kan vara en bra väg att nå kommunerna. Eric kan försöka få upp det på deras agenda.
- Rapport från webinarium i Fyrbodal. Lars Carlén
 - Lars och Sara Herrman ordnade ett webinarium som handlade om inomhustäckning och problemet med täta fönster.
 - Flera talare belyste olika aspekter av detta.
 - Diskussion: Har man med planering för bra inomhustäckning när man bygger nytt i kommunerna? Det har nog varit dåligt tidigare men det börjar bli bättre. Det är allvarligt om man inte kan ringa 112 vid ett nödläge. Det kommer att bli problem med Rakel i täta byggnader om man inte planerar för mobil uppkoppling.
- Starlink som alternativ till mobilkommunikation vid krislägen. Per Kronberg
 - Per berättade att Falköpings kommun sedan i maj har ett Starlink-abonnemang. Anledningen är att man ville ordna en alternativ dataförbindelse när varken fiber- eller mobilnät fungerar. Eller när man vill ha en förbindelse som inte går i de vanliga näten.
 - Det enda som behövs är ett abonnemang, elförsörjning och fri sikt mot himlen. Starlink bygger på lågflygande satelliter, vilket ger cirka 70 gånger kortare svarstid än för kommunikation via geostationära satelliter.
 - Falköping har valt att installera lösningen på en fast plats för att alltid vara igång, men man kan också flytta utrustningen till valfri plats. De distribuerar nätet via ett VLAN på tråd och trådlöst på ett eget SSID.
 - Antennen kostar cirka 25 000 kronor beroende på storlek och månadskostnaden är 1900 kronor för ett företagsabonnemang. Kapaciteten blir mellan 100 - 200 Mbps. Det räcker bra till en vårdcentral eller annan mindre verksamhetsplats.

- Inplacering i samhällsmaster.
 - Thomas Björkstål berättade om status på aktuella projekt.
 - Sammanfattningsvis går det framåt med uppförande och färdigställande av flera av masterna. Tre har monterat sina antenner i masten i Hedekas och driftsätter sin tjänst inom de närmaste veckorna. Vi har också kommit längre i dialogen med övriga mobiloperatörer när det gäller att få dem intresserade av att etablera sig i masterna. Arbetet fortsätter.
- Infomöte för fiberföreningar om PTS enkät till bredbandskartläggning. Mikael Carlsson Kerstell.
 - Det finns en utmaning att få fiberföreningarna att fylla i PTS-enkäten på rätt sätt. Imorgon kväll (9/10) har vi ett informationsmöte där vi förklarar varför det är viktigt och hur andra har gjort. Det är drygt 30 anmälda, inte bara från Västra Götaland utan med bra spridning från landet.
 - Webbinariet kommer att spelas in för att kunna ses i efterhand.
 - Byanätsforum ordnar också ett webinarium tillsammans med Coompanion den 18/11 som bland annat ska handla om den nya årsredovisningslagen, men hela programmet är inte spikat.
- Övrigt
 - Gruppen diskuterade kommunikationsoperatörernas affärsmodeller och tjänsteutbud. Frågan är aktuell även hos SSNf och kommer att tas upp på Telekomdagen den 12 november.
 - Camilla hade en fråga om pris och andra villkor vid försäljning av en fiberförening. Byanätsforum får en del förfrågningar om detta. Det finns inget enkelt svar utan beror på hur det byggt, när är det byggt, hur dokumentationen ser ut med mera. Vi kan ta det som en punkt på nästa möte.

Vid anteckningarna
Eric Åkerlund